

22 EKİM
2024

HAFTALIK GÜNDEM

DERELERDEN NEHİRLERE DOĞRU

Merkez Bankasının swap hariç net rezervlerini artırmakla övünen iktidar, halkı yoksullaştırmakta sınır tanımıyor. Ekonomik yıkım programına karşı tepkiler de giderek artıyor. Türk İş 20 Ekim 2024 Pazar günü "Geçinemiyoruz, vergide adalet istiyoruz" sloganıyla Ankara'da miting yaptı. Mitinge, emniyetin verdiği sayıya göre 100 bin kişi katılmış. Türk İş yönetiminin yasak savmak için yaptığı, tabanda güçlü bir örgütlenme hazırlığının yapılmadığı mitinge bu denli kitlesel bir katılımın olması, Türkiye toplumunun kaynamaya başladığının bir göstergesi. Ankara'daki mitinge en çok Türk Metal Sendikası üyeleri katıldı, Harb İş Sendikası üyeleri de etkili bir sayıyla katıldılar. Harb İş üyeleri Türk İş Genel Başkanı Ergün Atalay'ı da pasif tutumu yüzünden protesto ettiler.

İstanbul Kartal'da birkaç sosyalist örgütün düzenlediği işçi emekçi mitingi yapıldı. Fakat katılım sembolik düzeyde kaldı.

İşçi sınıfının yoksulluğu protesto eylemlerinde solun, sosyalistlerin, ulusal demokratik güçlerin kitleyle kaynaşmaması, önderlik yapamaması hareketin en can alıcı eksiğini oluşturuyor. Bu aşamada henüz sendika konfederasyonları arasında da güçlü bir eylem birliği yok. Bu da zayıf noktalardan biri. Bütün eksiklere rağmen Türkiye'de genel olarak tüm çalışanların, şehir ve köy emekçilerinin, gençlik ve kadın derneklerinin, meslek örgütlerinin sokağa çıkma eğiliminin artması çok önemli. Bu eğilimin artması Türkiye halkının istibdat yönetimine anladığı dilden yanıt vermeye hazırlanması anlamına geliyor. Şimdilik ayrı ayrı dereler hâlinde akan halk hareketinin birleşerek güçlü bir nehir gibi davranması yakındır.

BU DA MI OLACAKTI

Türkiye “Yenidoğan Çetesi” skandalıyla çalkalandı. Bu aynı zamanda sağlıkta ne kadar geri bir noktaya geldiğimizin de göstergesi. Uzun zamandır toplumun içe doğru çöktüğünü, anomiye sürüklendiğini, bütün toplumu bir kişiye benzetirsek adeta kendine jilet atan birine dönüştüğünü söylüyorduk. Bu artık kendi geleceğini yemek demek. Bebeklerini sırf para kazanmak uğruna, ihmalden öldüren bir durum. Üstelik bu korkunç olaylar dört beş yıldır devam ediyor.

İşin ucu çok derinlere, bağlantılar çok yukarılara gidiyor. İç içe geçmiş usulsüzlüklerden biri, Yenidoğan Çetesinin 19 hastanenin çocuk yoğun bakım ünitesini kiralaması. Düşünün marquette reyon kiralyorlar ya da bir işletme dükkan önündeki, içindeki alanı başka birine kiralyor ya işte o hesap. Tamamen yasa dışı şekilde, sağlık bakanının hastanesi de dahil özel hastaneler yoğun bakım ünitelerini birilerine kiralyor. Kiralayanlar da, hem kirayı çıkaracak, hem de kendi kârlarına kâr katacak kadar para kazanıyor demek ki. Ama nasıl? Soran, soruşturan da yok.

Çete üyelerinden biri PKK hükümlüsü doktor; hastane müdürü olan bir diğeri MHP’li, Bahçelî’nin eski koruma müdürü; adı karışanlardan bir diğeri de CHP’li belediye meclis üyesi, şimdi istifa ettirilmiş. Çeteden içeri alınanları bırakması için savcuyu tehdit eden Mustafa Kemal Zengin’in iktidarın en tepesindekilere kadar uzanan yetkililerle boy boy fotoğrafları var.

Hâl böyle olunca iktidar muhalefeti, muhalefet iktidarı suçluyor. PKK bağlantısı üzerinden ayrı bir propaganda yürüyor. Ama işin aslına bakılırsa ortada amacı sadece para kazanmak olan ilkesiz, vicdansız bir çete var ve bu çete, iktidarın yarattığı özelleştirmeci, piyasacı düzende yine iktidar çevreleriyle kurduğu kirli çıkar ilişkileriyle tezgâhını kurmuş, büyütmüş. AKP iktidarının

ayırt edici özelliği olan özel hastaneleri ve özel okulları teşvik etmesinin en uç örneği ortaya çıkmış oluyor. Bunun tekil bir örnek olduğunu da sanmamak gerekir.

Çeteye ve tezgâhına biraz daha yakından bakalım. Tıp fakültesinde öğrenciyken PKK davasından hüküm giyen Fırat Sarı daha sonra pişman olmuş. Aftan yararlanarak tıp eğitimini tamamlamış. Sonra Reyap adıyla iki hastane sahibi olmuş. AKP’nin özel hastane teşviklerinden ve özel hastanelerde yoğun bakım kurulmasını teşvik etmesinden yararlanarak 19 hastanenin çocuk yoğun bakım ünitelerini kiralamış. Yoğun bakım ünitesi kiraladığı hastanelerin arasında eski Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu’nun hastanesi Özel Avcılar Hospital de var.

İhmal ve bakımsızlıktan dolayı bebeklerin öldüğü tespit edilen 10 hastanenin lisansları iptal edilerek kapatıldı.

Ellerindeki yoğun bakım ünitelerine hasta sevk ettirmek için, 112 Komuta Kontrol Merkezi dahil birçok yerle bağlantı kuruyorlar. Aslına bakılırsa özel yoğun bakımlara hasta naklettirmek zaten kolay. Çünkü AKP döneminde kamu hastanelerinde yoğun bakım ünitelerindeki yatak sayısı düşerken özel hastanelerde sürekli arttı. Kısa süre içinde özeldeki yatak sayısı kamuyu geride bıraktı. AKP, özel hastanelerde yoğun bakım üniteleri kurulmasını teşvik etti ve bu işi kârlı bir duruma getirdi. Yenidoğan Çetesi, zaten kamuda yer kalmadığı için özel hastanelere sevk edilen bebeklerin kendi yoğun bakım ünitelerine daha fazla kaydırılmasını sağlamış. Bazı bebekler, gerekmediği hâlde yoğun bakıma yatırılmış. Sonra bebekler üzerinden SGK’yı dolandırmışlar.

Gereksiz yatan bebek de var, iyi olduğu hâlde kuvöz boş kalmasın diye fazladan yatırılan da. Kullanılmadığı hâlde ilaç, mama, tıbbi malzemeyi kullanılmış gibi göstermek; parası alınan

malzemeleri el altından başka hastalara satmak; yoğun bakımda kalan hasta yakınlarından, yasak olduğu hâlde, fark ücreti almak... Ama tabii ki en kötüsü bakımsızlıktan, ihmal-den ölen bebekler.

Çok uzun süren ağır ihmalin yol açtığı tezgâh yıllarca sürmüştü. 27 Mart 2023'te Cimer'e ihbar gelmişti. 28 Mart 2023'de şikâyetler İstanbul İl Sağlık Müdürlüğüne iletilmişti. Dönemin İstanbul İl Sağlık Müdürü, şimdiki Sağlık Bakanı Prof. Dr. Kemal Memişoğlu. Denetlemeler yaklaşık bir ay sonra 2 Mayıs'ta başlamış. 5 Mayıs'ta sağlık müdürlüğü polise ihbarda bulunmuş. 21 Mayıs'ta Büyükçekmece Savcılığı soruşturma başlatmış. Olayların büyük çoğunluğu şu anki bakan İstanbul İl Sağlık Müdürüken yaşandığı için bakan şimdi ajans ajans, kanal kanal dolaşarak "vallahı de benim ihmalem yok, hemen soruşturmaya başladık" diye anlatmaya çalışıyor. Bakanın dediğine göre o dönemlerde bebek ölümlerini akıllarına dahi getirmemişler, SGK'yı dolandırmak üzerine başlayan soruşturmada herkes gibi onlar da şaşırılmışlar.

AKP içinde bir grup, bakanın ihmali olduğu gerekçesiyle görevden alınması, istifa etmesi gerektiğini söylüyor. Anlaşılan konu, soğukkanlı bir biçimde, AKP içi iktidar kavgalarının da bir parçası durumuna getiriliyor.

Bu arada, hastanesinin yenidoğan yoğun bakım ünitesini yasalara aykırı şekilde Yenidoğan Çetesine kiralayan eski Sağlık Bakanı Müezzinoğlu da açıklama yaparak vicdanım rahat dedi.

AKP'nin sözüm ona uyguladığı tedbir de 10 hastanenin kapatılması oldu. Bu tedbirle yüzlerce sağlık çalışanı bir anda işsiz kaldı. Hâlbuki bu durumlarda hastaneleri kamulaştırıp yöneticilerini değiştirme gibi seçenekler olmalı. Hem soruşturmanın selameti, hem de çeteyle hiçbir bağı olmayan çalışanların korunması bu yolla sağlanır. Ama AKP, kamulaştırma yoluna başvurmaktan örnek oluşturur diye çekiniyor. CHP

adına Özel, FETÖ'cü bir sürü şirkete kayyum atıldığı gibi bu hastanelere de kayyum eliyle el konulabilir, diye açıklama yaptı. Yine de yaşanan trajedi sağlıkta kamulaştırma isteyenlerin sesinin yükselmesine neden olunca, İstanbul Valisi "O kadar da uç noktalara gitmeyelim. Özel hastaneler de çok önemli ve faydalı kurumlar" diye açıklama yaptı.

Herkesin aklında bu kadar ağır ihmallerin, bu denli büyük bir dolandırıcılığın Cimer ihbarına kadar niye ortaya çıkmadığı sorusu da var. AKP'nin, sağlığı piyasasının insafsız kâr güdüsüne terk ettiği "Sağlıkta dönüşüm" programından sonra, Sağlık Bakanlığı denetleme görevini de yapmaz olmuş. İlk olarak bütün sosyal güvenlik kurumlarının, Bağ-Kur, SSK ve Emekli Sandığının tek çatı altına toplanması ve SGK hastanelerinin kapatılmasıyla denetleme iş yükü artmış ama personel sayısı yeterli oranda artırılmamış. Yetmezmiş gibi bir de yönetmelik değişikliği yapılmış. Buna göre, hakkında fazla para harcattığı yönünde karar verilen hastane yargıya başvurarak karara itiraz eder ve kazanırsa, alacağı tazminat, kararı veren müfettişten rücu edilecekmiş. Yani hastanenin tazminatını müfettişin cebinden ödeme riski var. Özel hastanelerin iktidarla iç içe olduğu, yargının iktidarın emrinde olduğu koşullarda kaç müfettiş bu yönde bir karar verebilir bir düşünün. Yani sağlıkta dönüşüm programıyla sağlık sistemini sonuna kadar sermayeye açan AKP, Nasreddin Hoca fıkrasındaki gibi köpekleri salmış taşları bağlamış.

Yaşanan trajedi çocuklarını tacizden, tecavülden, cinayetten koruyamayan bir toplumun; yenidoğan bebeklerini dahi koruyamadığı bir duruma geldiğini anlatıyor. Bir yandan da sistemin değişmesi için çok büyük bir potansiyel ortaya çıkıyor. Bunu gören iktidar da her türlü manevraya başvurarak kendini kurtarmaya çalışıyor.

ANAYASA VE ÇÖZÜM SÜRECİ

Erdoğan tekrar cumhurbaşkanlığı seçimine girebilmek için yeni anayasa hazırlıklarını başlatmıştı. Bahçeli ise Meclisin açılışında DEM Partililerle tokalaşarak anayasa değişikliği için yeni çözüm sürecinin başlama işaretini vermişti. Bu adımı, AKP'nin bütün cemaatlerin, tarikatların, dinci partilerin ve DEM Partinin desteğini almak için Anayasanın ilk dört maddesini tartışmaya açması izledi.

Geçen hafta Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş'un ağzından başlatılan tartışma, CHP ve MHP tabanları başta olmak üzere halk genelinde öfke uyandırdı. Özel "CHP taş gibi ilk dört maddenin yanındadır, savunmaktan vazgeçmeyeceğiz" dedi. Bahçeli, Kurtulmuş'u çok ağır şekilde eleştirerek vatan haini ilan etti. Cumhurbaşkanlığı İçinde yer alan DSP de Kurtulmuş'u vatana ihanetle suçladı, istifasını istedi. Yeniden Refah da anayasa değişikliğinin sırası olmadığını; ekonomi, asayiş, toplumsal çürüme gibi acil konuların ele alınması gerektiğini söyledi.

Bahçeli grup konuşmasında DEM Parti ile tokalaşmasını "Türk Milletinde birleşin, Türkiye Cumhuriyetinde birleşin tebliği" olarak tanımladı. Öcalan'ın 1999 yılında Türkiye'ye getirilirken "devlete her türlü hizmete hazırım" dediğini anımsatarak "tek taraflı olarak silah bırakıldığını, örgütün lağvedildiğini ilan etsin" dedi. Erdoğan da, yasaklanan Diyarbakır mitingini yapmakta ısrar eden DEM Partiyi "uzatılan elin koparılmasına müsaade etmeyiz" diye uyardı. Yani AKP'nin anayasa ve çözüm süreci pazarlıkları daha ilk adımda duvara tosladı. Ama bu hafta Devlet Bahçeli'nin grup konuşmasıyla daha yüksek perdeden daha derin sorunlar yaratarak bir kere daha başlatıldı.

Özel'in hamlesi

Bahçeli çözüm süreci için el yükseltmeden önce, geçen haftaki tıkanmayı kendisi için fırsata çevirme düşüncesiyle CHP Genel Başkanı Özel hamle

yapmıştı. Uzun zaman önce yapmayı planladıkları Doğu turuna bugünlerde çıkacaklarını duyurdu. Öncesinde, Selahattin Demirtaş'ı Edirne Cezaevinde ziyaret ederek onun desteğini aldı. Özel, Demirtaş'ı ön plana çıkarmak gerekir, barışa kavuşabiliriz, dedi. İktidarın yaptıklarını yorumlarken de "İyi bir şey yaparlarsa biz engel olmayız, tarihin doğru yerinde dururuz" diye vurguladı.

Bahçeli el yükseltti

Özel'in açıklamalarından sonra Bahçeli grup konuşmasında el yükselterek "Teröristbaşı işin içinde olmazsa bir şey çıkmaz diyenlere de sesleniyorum; şayet teröristbaşının tecridi kaldırılırsa, gelsin TBMM DEM Parti grup toplantısında konuşsun. Terörün tamamen bittiğini ve örgütün lağvedildiğini haykırınsın. Bu dirayet ve kararlılığı gösterirse 'Umut Hakkı'nın kullanımıyla ilgili yasal düzenlemenin yapılması ve bundan yararlanmasının önü de ardına kadar açılsın. Ne Kandil, ne de Edirne; adres İmralı'dan DEM'e uzansın, bu ağır ve tarihî terör sorunu ülke gündeminden tamamen çıkarılsın" dedi.

Umut hakkı

Umut hakkı, çok uzun yıllar hapiste yatan kişilere şartlı tahliye için başvurma hakkı tanınması demek. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 25 yılını hapiste dolduran kişilerin daha fazla cezalandırılmalarını insan haklarına aykırı bir durum olarak değerlendiriyor. Bu durumda olan kişilerin şartlı tahliye için başvuru hakkına sahip olması gerektiğini söylüyor. Bu hakkın tanınması 25 yıl hapis yatan kişilerin doğrudan tahliye edileceği anlamına gelmiyor. Başvurunun değerlendirilmesi ve kabul edilmesi durumunda tahliye yolu açılabilir.

Türkiye'deki infaz kanununda bir kişinin en fazla yatabileceği süre 36 yıl. Fakat Öcalan'ın durumu dikkate alınarak terörle mücadele yasasıyla, terör suçları için infaz süresi sınırı kaldırılmıştı. Tabii

bu düzenleme Öcalan yargılandıktan sonra yapıldığı için esasında Öcalan'ı etkilemiyor. Öcalan daha önce umut hakkı için AİHM'e başvuruda bulunmuştu. Mahkeme 15 Şubat 2024 tarihinde 25 yıllık hapis süresini dolduran Öcalan'ın umut hakkından yararlanması için düzenleme yapılması gerektiği yönünde karar almıştı. Fakat Türkiye bu kararı tanımamış, DEM Parti de bu durumu temel gündem yapmamıştı.

Bahçeli'nin pazarlık olarak gündeme getirdiği umut hakkı için yasal düzenleme yapmak gerekiyor. Anayasaya göre kişiye özel bir düzenleme yapılamayacağına göre 25 yılını dolduran bütün hükümlüler için bu hakkın kullanılması gündeme gelir. FETÖ hükümlüleri dahil.

İstibdadın planı

Bahçeli'nin parti grubunda yaptığı öneri, PKK'nın silah bırakması ve lağvedilmesi için çağrı yaparsa Öcalan'a şartlı tahliye, milletvekilliği ve DEM Parti Genel Başkanlığı yolu açılabilir anlamına geliyor. Erdoğan bu açıklamayı Bahçeli'ye yaptırarak onu şimşekleri çeken paratoner gibi kullanıyor. Tepkiler çok artarsa kendisi bu girişimin suçundan sıyrılmak için sahnenin kenarında bekliyor. Ama yine de "Cumhur İttifakının açtığı tarihî fırsat penceresinin kişisel hesaplara kurban edilmemesini ümit ediyoruz" diyerek yönlendirici olduğunu ve desteğini açıkça gösteriyor.

AKP-MHP ittifakının aralarındaki tüm sorun ve çatlaklara rağmen süreceği anlaşılıyor. Erdoğan bir ara CHP ile işbirliği yapmayı düşünüp tartsa da MHP ile yola devam etmeye karar verdi. Cumhur İttifakını olabildiğince genişletmeye çalışacaklar ama CHP olmayacak. Özel'in belirlediği uzlaşma stratejisi bu aşamada, Erdoğan'ın MHP'yi kendi politikalarına yaklaştırması için kullandığı baskı aracı olmaktan başka bir işe yaramadı. Özel'in "Erdoğan bütün parti başkanlarını Çankaya'da çay içmeye çağırırsın" teklifine AKP Sözcüsü Çelik "Öyle şey mi olur, davet edilen davet edileceği yeri

seçer mi, külliye de milletin evidir" yanıtını vererek bu soğuk gerçeği gözler önüne serdi.

Erdoğan ve Bahçeli, DEM Partiyi muhalefetten koparma ve Erdoğan'ın görev süresini uzatmaya destek olması karşılığında tavizler verme konusunda anlaşmış. DEM Partinin beklentisi Öcalan'a uygulanan tecridin hafifletilmesi ve belki belediyelere kayyum atanmamasından ibaretti. Bu durum bile kendi tabanlarında zaten sarsıntıya yol açacakken, Erdoğan ve Bahçeli'nin Öcalan'ın Meclise gelmesi üzerinden başlaması MHP tabanında kıyametin kopmasına neden oldu. Aynı durum AKP için de geçerli.

Erdoğan ve Bahçeli'nin, bu kadar yıldır "CHP terörlü işbirliği yapıyor" propagandası yaparken İmralı üzerinden Kandil ile işbirliğine girişmesi ile bütün gelenekler, yerleşik tutumlar, alışkanlıklar koltuk uğruna bir anda yerle bir oldu. Bu durum zaten anomiyeye sürüklenen toplumda tam bir çöküş zemini yaratıyor.

Uğursuz amaçlar

Bahçeli'nin "Öcalan Meclise gelsin" çağrısının yarattığı toz duman Erdoğan'ın asıl amacını perdeleyebilmesine de yarıyor. Kanal kanal gezen yorumculara bakılırsa Erdoğan ve Bahçeli, vatanımıza yönelen büyük tehlikeler karşısında iç cepheyi sağlamlaştırmak, ulusal birliği ve kardeşliğimizi güçlendirmek için büyük fedakârlıkları göze almışlardır. Asla böyle bir üst akıl, bir vatanını milletini düşünme durumu yok. Erdoğan'ın asıl amacı iktidar süresini uzatabilmek, bunun için yeniden aday olmasını sağlayacak anayasa değişikliğini gerçekleştirmek. Bahçeli'nin amacı da Cumhur İttifakını sürdürmek, AKP-CHP büyük koalisyonunu önlemek, iktidarın parçası olarak kalmak. Erdoğan bu sırada, Anayasaya ne kadar siyasal İslamcı, cumhuriyet ve laiklik karşıtı maddeyi sokarsa bunları da kâr sayacaktır. Ayrıca süreci, seçim meydanlarında "dış tehditlere karşı Kürtleri Türkiye safında mücadele etmeye ikna ettik" diye propaganda etmeyi hayal ediyor.

Erdoğan ve Bahçeli ikilisinin, iktidarlarını sürdürmek için Türkiye Cumhuriyetinin birliğini ve bütünlüğünü savunmaktan vazgeçmek dahil yapamayacağı şey olmadığı anlaşılıyor.

Tepkiler

İyi Parti ve Zafer Partisi çözüm sürecine sert şekilde karşı çıkıyor. Alparslan Türkeş'in kızı Ayyüce Türkeş, Bahçeli'yi kınadı. Cemal Enginyurt "kanım akmadan mecliste Öcalan'ı konuşturmam" dedi. Çözüm sürecinin AKP ve MHP tabanında yarattığı sarsıntının, ilk elde bu iki partinin işine yaraması beklenir. Cumhur İttifakı bileşenlerinden Hüda Par çözüm sürecini destekliyor. BBP ve DSP desteklemiyor.

Özel ise "Devlet Bey el yükseltiyorum. Ben de Kürtlere devlet teklif ediyorum. Tam olarak kendilerini ait hissetmeyen Kürtlere, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin sahibi olmayı teklif ediyorum" diyor. Bir kişinin konuşması yetmez hep birlikte konuşmalıyız, biz bunları söyleyince teröristlikle suçluyorsunuz, Meclisteki bütün partiler bir araya gelelim, diyerek Erdoğan'ı kurtarma projesine destek olmaya hevesli olduğunu belli etti. Oysa sürece karşı çıkması, Erdoğan ile uzlaşma stratejisinin yarattığı tahribatı toparlama, parti içinde ve seçmenleri arasında yitirmeye başladığı güveni tekrar kazanma, CHP'yi siyasetin bir numaralı aktörü yapma fırsatı yaratabilirdi. Şimdilik pasif rolde de olsa çözüm sürecini destekleme, uzlaşma arayışlarını sürdürme yolunu tutuyor.

Mansur Yavaş, Öcalan'ın Meclise çağrılmasına "Millet de tarih de bunu affetmez" diyerek karşı çıktı. CHP içinde Kemal Kılıçdaroğlu, Ekrem İmamoğlu ve artık Mansur Yavaş da Özel'in CHP bütünlüğünü umursamayan çizgisine tepki olarak gündemdeki her konuda kendi bağımsız politik tutumlarını açıklamaya başladılar. Bu durum CHP'nin kesin bir dağınıklığa sürüklendiği anlamına geliyor. Her lider kendi cumhurbaşkanı adaylığı için kampanyasına başlamış görünüyor.

DEM Parti, bekleneceği üzere çözüm süreci için gerekli tüm fedakârlıkları yapmaya hazır olduklarını, adresin İmralı olduğunu söylüyor. Anayasa tartışmaları için de ilk baştan itibaren Eş Başkan Tuncer Bakırhan tarafından bütün muhalefet partilerine ön yargısız davranarak yeni anayasa tartışmalarına katılmaları için çağrı yapılmıştı.

Olasılıklar

Bu aşamada Öcalan'ın ne yapacağı soruluyor ama o zaten büyük bir hevesle başlatılan sürece katılmak isteyecektir. Çünkü kendisinin tek başına bütün hareketten ve örgütten üstün olduğuna inanan, herkesi hizaya sokacağını, her sorunun kendi müdahalesiyle çözülebileceğini düşünen birisi. Bahçeli'nin, "Ne Kandil olsun ne Edirne" tezi, Kürt siyasal hareketinde bölünme yaratmaya adaydır. Özellikle Demirtaş ve Kandil ayrı davranmaya karar verirlerse bölünme hayata geçebilir. Öcalan'ın dışarıda, Demirtaş'ın içeride olduğu bir senaryonun işlenmesi zor. Bu da DEM Parti içinde kargaşa yaratabilir. Ama Erdoğan, bütün olarak DEM Partinin desteğini alamazsa da bir bölümünün desteğini alabileceğini düşünüyor.

Erdoğan ve Bahçeli, Öcalan'ı serbest bırakma laflarını ortaya atıyor ama Öcalan'ın serbest kaldığı koşullarda Demirtaş hangi gerekçe ile hapiste tutulacak sorusu akıllara geliyor. Öcalan'ın serbest bırakıldığı koşullarda sadece Erdoğan'a karşı çıktıkları için keyfi olarak hapiste tutulan Can Atalay ve Osman Kavala için ne diyecekler? Buralarda da yılların söylemini değiştirmeleri gelecek. Belki de, zaten hukuken bırakmak zorunda oldukları kişileri tahliye ederek solun, ilericilerin, demokratların ağzına bir parmak bal çalmaya çalışacaklar.

Erdoğan, yeni bir çözüm sürecini yüksek perdeden başlatarak CHP yönetimini kararsızlaştırmayı, partiyi kargaşaya sürüklemeyi de hedefliyor. Aynı zamanda CHP ve DEM Partinin arasını bozmaya çalışıyor. CHP yönetimi sürece karşı çıkarsa DEM ile aralarının bozulacağını, yalnızlaşacağını düşü-

necektir. Süreci desteklerse de bu sefer Türkiye halkının desteğini yitirecek, iç tartışmalara boğulacak ve felç durumundan çıkamayacaktır. Erdoğan her olasılıkta kazanacağını hesaplıyor. Çünkü CHP yönetimi, halka dayanmak yerine siyasi aktörler arasında, emperyalist merkezlerin de desteğini sağlayarak kuracağı dengelerle ilerlemeye çalışıyor.

Bu aşamada yeni çözüm sürecinin Amerika ile birlikte yapılıp yapılmadığı belirsiz. Eğer Amerika ile birlikte bir çözüm süreci yürütülecekse, bu bir adım sonra emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin Rojava demeye başladığı Kuzey Suriye'de kurulmaya çalışılan sözüm ona devletin Türkiye kontrolüne girmesine, federasyon şeklinde Türkiye'ye bağlanmasına varır. Bu Türkiye'nin büyümesi değil küçülmesi, güçlenmesi değil bölünmesi demek. Türkiye halkı ve bölge halkları için felaket demek. Amerika ile anlaşarak çözüm sürecinin başlatılması emperyalistlerin bölge halklarını birbirine düşürme; Suriye, İran, Türkiye'yi parçalayıp yutma; Filistin'i yok etme planlarına iktidar partilerinin sırf koltuk uğruna katılmaya karar verdiği anlamına gelir. Çözüm süreci, Bahçeli'nin dediği gibi PKK'yı ve Kürtleri Amerika'nın ve Avrupa Birliği'nin elinden almak amacıyla yapılıyorsa bu da Suriye, Irak ve İran ile ilişkilerin bozulmasını gerektirir. Çünkü uçaklar ve tırlar dolusu Amerikan silahlarıyla donatılmış, Amerikan subayları tarafından eğitilen ve taktik destek verilen PYD/YPG doğrudan Kandil'e bağlı. Bu koşullarda Kandil'in sürece dahil edilmesi için nasıl bir taviz verilebilir. Buradan Türkiye için hayırlı bir çıkış yok. Devletin 40 yıllık organizasyonuna, AKP'nin 15 Temmuzdan bu yana gelen organizasyonuna ters bir öneri. Bütün bu organizasyonun bir anda başka bir çizgiye dönmesi olası değil. Devletin güvenlik bürokrasisinin çözüm sürecini benimsemesi beklenmez.

Erdoğan'ın koltuğunu korumak uğruna yapılan demagogiler bir tarafa, eğer gerçekten emper-

yalizme karşı güç biriktirmek, iç cepheyi sağlamlaştırmak isteniyorsa Suriye, Irak ve İran ile güçlü, dostane, toprak bütünlüğüne ve ulusal egemenliğe saygı temelinde dayanışma ilişkilerinin geliştirilmesi gerekir. İlk elde, vakit kaybetmeden emperyalistlerin savaş politikalarında paha biçilmez stratejik öneme sahip Kürecik Füze Kalkanı Üssü ve İncirlik Üssünün kapatılması gerekir. Bu adımlar atılınca emperyalizme karşı direnişin halkların kardeşliği ve dayanışması temelinde yükselmesi sağlanır.

Çare

Erdoğan, her koşulda kazanacağını düşünüyor ama çözüm sürecinden Türkiye halkına, bölge halklarına hayırlı bir sonuç çıkmaz. Çözüm süreci, önerenleri, kabul edenleri, destekleyenleri ve Türkiye'yi kâbusa sürükleyecek bir yoldur. İktidar açısından bu aşamada sağlayacağı somut kazanç ekonomik yoksulluk ve yıkım programının etkilerinin artık ikinci plana itilmesidir. Siyasi partilerin, liderlerin hızla yıllardır sanduklarının tam tersini yapmaya başlaması hiçbir kuralın, geleneğin, alışkanlığın, hukukun olmadığı toplumsal çöküşü hızlandırmaktan başka bir işe yaramayacaktır.

Bütün bu karmaşa; kuyruklu yıldız gibi hızla parlayıp kaybolan öneriler, lider ve partiler; istibdadın derin bir yoksullaştırma harekâtı karşısında oy verdiği partiler tarafından yalnız bırakılan halkın, bir de emperyalistlerin Türkiye'yi bölme, parçalama planlarına hizmet edecek çözüm süreci karşısında oy verdiği partiler tarafından yalnız bırakılması; tarihin, hayatın solu sahneye çağırdığının bir işareti. Ulusal demokratik güçlerin en geniş birliğini sağlama, halkla birleşme ve halkın azim ve kararıyla tam bağımsız bütün vatani savunma ve toplumcu kurtuluşa yönelme solun, sosyalistlerin, komünistlerin, devrimcilerin, ilericilerin, Kemalistlerin, yurtseverlerin görevi olarak karşımızda duruyor.

İSTANBUL BARO SEÇİMLERİ

İstanbul Barosu Seçimlerini, CHP-DEM Parti karması bir listenin adayı olarak İbrahim Kaboğlu kazandı. Kaboğlu teşekkür konuşmasında Anayasanın ilk maddesi olumlu anlamda, ileriye doğru değişebilir, dedi. Konuşma büyük tepki alınca Özel, hoca teknik bir değerlendirmede bulunmuş, biz dört maddeyi savunuruz, dedi. İmamoğlu talihsiz bir başlangıç oldu, dedi. Mansur Yavaş, "Hoca hoca öyle diyorsun ama Anayasa Mahkemesi iki kere karar verdi, bu dört madde değişemez, diye" dedi. Kaboğlu da açıklamalarının yanlış anlaşıldığını söyledi.

Kaboğlu, insan hakları savunucusu olarak tanınan, anayasa profesörü, siyasi çizgi olarak da liberal biri. Erdoğan'ın ilk döneminde Başbakanlık İnsan Hakları Danışma Kurulu Başkanlığı yapmıştı. Başkanlığında hazırlanan Azınlık ve Kültürel Haklar Raporunu okurken saldırıya uğramıştı. Daha sonra KHK'lar ile atılan akademisyenlerden biri oldu. CHP'de 27. Dönem Milletvekiliği yapmıştı.

NARİN İDDIANAMESİ

Asayişin, hukuk sisteminin çöktüğünün; toplumsal çöküşün en açık göstergelerinden olan Narin cinayeti ile ilgili çarpık çurpuk yürütülen soruşturma neticesinde şüpheliler tutuklanmıştı. Savcılık sonunda iddianameyi de hazırladı. Fakat iddianamede cinayeti kimin işlediği, ne amaçla işlediği bile belirsiz. Bu uyduruk iddianame çökmeye mahkûm.

CHP KARIŞIYOR

CHP içindeki tartışmalar devam ediyor. Kılıçdaroğlu hemen hemen her konuda açıklamalar yapıyor. Sağlık sistemindeki yozlaşmayı ağır şekilde eleştirdi. Erdoğan'a ve Özel'e karşı çok sert konuşuyor. Erdoğan, Kılıçdaroğlu'na yeni bir hakaret davası açtı. Kılıçdaroğlu hakkında bir hakaret davasında zorla getirme kararı verilmiş, tepkiler oluşmuştu. Hâkim bu kararı kaldırmak zorunda kaldı. Hemen ardından Kılıçdaroğlu, Erdoğan'ın bir sosyal medya mesajını alıntılayarak "Allah belanı versin" diye açık açık yazdığı bir paylaşımda bulundu.

FETHULLAH GÜLEN ÖLDÜ

15 Temmuz NATO darbe girişimiyle ülkeyi uçuruma sürükleyen, Amerikan emperyalizminin aparatı FETÖ elebaşı Fethullah Gülen öldü. Cenazesi Amerika Pensilvanya'da gömüldü. Gülen'in ölümü üzerine medyada örgüt çöker mi çökmez mi diye tartışmalar yürütülüyor ama bunun bir karşılığı yok. Çünkü örgütler ister beğenelim ister beğenmeyelim bir ideoloji etrafında, o ideolojiyi savunan kişiler tarafından kurulur, yaşatılır. Örgütün ortadan kalkması ancak o ideolojiyi savunanların topluca vazgeçmesiyle olur. Burada bir tek Gülen'in ölümünden sonra örgütün güç kaybedip kaybetmeyeceği, kargaşaya düşüp düşmeyeceği önemli. Ama Amerika'nın kullanışlı bir aparatı olan, güçlü mali kaynaklara sahip olan örgütün büyük bir güç kaybı yaşamayacağı varsayılabilir. Cenaze törenine katılımın düzeyi ve Türkiye içinde tekrar toparlanmaya başladıklarına dair gözlemler unutulmamalı. Dolayısıyla Fethullah Gülen'i var eden gerici, siyasal İslamcı ideolojiyle, tarikat cemaat düzeniyle köklü bir mücadele gereği devam ediyor.

BRİCS TOPLANTISI

BRİCS toplantısı başladı. Erdoğan 23 Ekim tarihinde Rusya'ya gidiyor. Resmî olarak katılacağı genişletilmiş toplantı 23 Ekimde yapılacak. Putin ile de aynı tarihte görüşecek. BRİCS toplantısından ne karar çıkacağı merakla bekleniyor.

BRİCS zirvesine ev kazası geçirek kafatası darbe alan Brezilya Devlet Başkanı Lula katılmıyor.

SCHOLZ ZİYARETİ

Almanya Başbakanı Scholz Türkiye'ye resmî bir ziyarette bulundu. Gelmeden önce Türkiye'nin almak istediği ve konsorsiyumun diğer üyeleri İngiltere, İspanya ve İtalya'nın onay verdiği Eurofighter savaş uçaklarıyla ilgili teknik görüşmelerin başlamasına onay vermiş. Almanya vetosu yüzünden Türkiye bu uçakları alamıyordu.

Scholz, Erdoğan ile mültecilerin iadesi anlaşmasına uyması, Rusya ile ilişkilerini çok fazla geliştirmemesi karşılığında Batı ve NATO bloku adına tavizler veriyor. Ziyaret sonrasında ortak basın açıklaması sırasında Erdoğan, Lübnan ve Suriye'den gelecek sığınmacılara kapımız açık, diye konuştu. Özel ise bu açıklamanın üstüne gitti. Sığınmacı sorunumuz büyükken bu yetmez diye yenilerini bekliyoruz diyemezsiniz, dedi. Ayrıca bu İsrail'in işini kolaylaştırmak demektir, diye vurguladı.

MOLDOVA SEÇİMLERİ

Moldova'da cumhurbaşkanlığı seçimleri ikinci tura kaldı. İktidardaki Avrupa yanlısı Fransız vatandaşı ve Amerikan ajanı Maya Sandu yüzde 42,21; muhalefet adaylarından Moldova Sosyalist Partisi adayı, eski Moldova Başsavcısı, Gagavuz Türkü Aleksandr Stoyanoglo yüzde 26,15 oy alarak ikinci tura kaldı.

Cumhurbaşkanlığı ile aynı anda yapılan Avrupa Birliği'ne katılım referandumu kıl payı ile geçti. AB hedefinin kabulü için yüzde 50,31; reddi için yüzde 49,69 oranında oy kullanıldı. Seçimlerde hile yapıldığına dair güçlü şüpheler var. 350 bin kişinin oy kullanabileceği Rusya'dan sadece 9 bin oy pusulası gönderilmiş. AB genelinde ise etkin bir oylama yapılması sağlanmış. Seçim sonuçları Moldova'da karışıklığın devam edeceğine işaret ediyor.

KUZHEY KORE RUSYA İLİŞKİLERİ

Kuzey Kore ile Rusya karşılıklı askerî yardım anlaşması imzalamıştı. Anlaşmaya göre iki ülkeden birisi saldırıya uğrarsa diğeri kendisine savaş ilan edilmesini beklemeden her türlü askerî yardımda bulunma, savaşa girme sözü veriyordu.

Anlaşma gecikerek, 7 ay sonra da olsa, Rusya Meclisi tarafından onaylandı. Anlaşmanın Kuzey Kore askerlerinin Ukrayna'ya karşı savaşmak için Rusya'ya geçtiği haberlerinin yayılmaya başladığı günlerde onaylanması dikkati çekti. Kuzey Kore 10 bin askerinin Rusya'ya yardım için Kursk bölgesine gönderildiği haberlerini yalanladı.

Anlaşmanın onaylanması Rusya açısından bir ilerleme, Kuzey Kore için büyük bir başarı anlamına geliyor. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, 2006 yılında, Kuzey Kore'nin nükleer silah denemesi yapmasını gerekçe göstererek yaptırım kararı almıştı. Kara, veto hakkı olan Rusya ve Çin'in de olumlu yönde oy kullanması ile oy birliğiyle alınmıştı. Bu anlaşma ile Rusya hukuksal olarak yaptırımları reddetmiş oluyor. Rusya, daha önce "BM Kuzey Kore Yaptırım Komitesi Uzmanlar Grubu" görev süresinin uzatılmasını veto etmişti. Çin'in de Rusya'nın ardından benzer bir tutum alması bekleniyor.

Rusya'nın Kuzey Kore ile imzaladığı stratejik askerî yardımlaşma anlaşmasının bir benzerini İran ile de imzalayacağı söyleniyor.

Bu anlaşmaların imzalanması çok önemli ve olumlu gelişmeler. Tarihin akışını, bu imzaların kritik zamanda kâğıt üstünde kalıp kalmayacakları belirleyecektir.

UKRAYNA CEPHESİ

Rusya'nın Ukrayna cephesindeki ilerleyişi sürüyor. Ardı ardına küçük yerleşim birimlerinin kurtarıldığı haberleri geliyor. Kursk bölgesinde ise bir Ukrayna asker grubunun kuşatıldığı yönünde haberler var.

ORTADOĞU CEPHESİ

Bu arada İsrail'in İran'a yönelik yapacağı sözümler ona misilleme saldırısı ile ilgili sızan belgeler var. Belgelerin gerçek olup olmadığı belirsiz.

Filistin ve Lübnan'da İsrail'e karşı direniş sürüyor. Lübnan'ın kara savaşında dengeyi sağladığı görülüyor. İsrail ordusu çok fazla asker ve tank kaybediyor. Filistin'de ise namılı katiller olarak tanınan bir Tugay komutanı ve yardımcısı direniş kuvvetleri tarafından öldürüldü. İsrail savaş başladığından beri en yüksek düzeyde kayıp verdi. Hamas lideri Yahya Sinvar'ın son nefesine kadar savaşarak ölmesi direniş güçlerinin kararlılığını ortaya koyan bir örnek oldu. Aynı zamanda Sinvar'ın kendisini korumak için rehinelere yanında sığınakta kalmadığı da anlaşılabilir oldu. Tabii Hamas ve Hizbullah'ın üst komuta kademesinden bu kadar kayıp vermesi de kötü. Bu zaafı aşacak bir düzenlemeye gereksinimleri var. Fakat direniş yeni liderler çıkararak etkisini giderek artırıyor.

Hizbullah, İsrail kuzeyindeki sivillere askerî tesislerden uzaklaşmayı ve sığınaklara girmeyi tavsiye ederek başarılı hava saldırıları yapmaya devam ediyor. Başbakan Netanyahu'nun evine de dron saldırısı gerçekleştirdiler.

İsrail, aynı zamanda Suriye'ye yönelik hava saldırıları da gerçekleştiriyor. Rusya ve Suriye ise İdlib bölgesini bombalamaya başladı. HTŞ İsrail saldırılarını fırsat olarak değerlendirerek İdlib dışına yönelen askerî operasyonlar yapmaya çalışıyor.

ÇİN HİNDİSTAN İLİŞKİLERİ

Çin ile Hindistan, aralarında zaman zaman düşük yoğunluklu gerginliklerin yaşanmasına sebep olan Tibet bölgesindeki sınır belirsizliği konusunda anlaşılabilir. Taraflar karşılıklı olarak toprak iddialarından vazgeçmiyor fakat tartışmalara konu olan 3,5 kilometrelik bölgedeki askerlerini geri çekmede anlaşılabilir. BRİCS üyesi iki ülkenin ilişkilerindeki yumuşama olumlu bir gelişme.

AMERİKAN SEÇİMLERİ

Amerikan seçimleri yaklaşıyor. Genelde seçim sonuçlarını belirleyen, iki tarafın da birbirine yakın oya sahip olduğu salıncak eyaletlerde Trump'ın öne geçmeye başladığı haberleri geliyor.

KÜBA'DA FIRTINA

Elektrik sistemindeki arızalarla boğuşan Küba, tropik fırtınada ağır hasar gördü. Elektrik santralleri topluca kontrolden çıktı. Tamir edilen santraller bir saat sonra tekrar çöktü. Ülke genelinde şehirlerin yüzde 80'ine elektrik verilemiyor. Küba'da elektrik santralleri ambargo nedeniyle çok eskimiş durumda. Elektrik üretimi için de yakıt, petrol sıkıntısı var. Venezuela hem iç karışıklıklarla boğuşmaktan hem de kendi uğradığı yaptırımlar nedeniyle Küba'ya yeterince petrol veremiyordu. Çin ve Rusya da bu krizi aşmak için yeterince yakıt gönderememiş.

Dünyanın içinde bulunduğu böyle kritik bir zamanda bile Rusya ve Çin'in Küba'ya destek olmayışları çok üzücü. Emperyalizme karşı direniş cephesinin iç dayanışmasının ne kadar eksik kalabildiğini gösteriyor. Hâlbuki Rusya ve Çin için Küba'ya verilecek destek, santrallerinin yenilenmesi ve yakıt desteği, kendi çapları için çok küçük bir şey. Nasıl olur da emperyalizme karşı direniş cephesinin çok stratejik konumdaki ülkesini, en önemli simgelerinden birini bu koşullarda yalnız bırakabilirler.

Emperyalizme karşı direniş cephesinin iç zaafalarını kapatmaya, tutarlı bir dayanışma ve kardeşlik ilişkisiyle yeni atılımlar yapmaya gereksinimi var.